

Helena Volková: Úloha laiků v eucharistické liturgii

I. Bakalářská práce

Vedoucí práce: ThLic. Vladimír Málek

Posudek vedoucího práce:

Pro nezasvěceného člověka, laika (v obecně používaném smyslu slova), by se předložená práce mohla jevit jako relativně zbytečná, nepřináší totiž žádné nové poznatky, neobsahuje objevy a nedochází k překvapujícím závěrům. Jako cíl práce je uvedeno podat pravdivý obraz laika podle dokumentů církve i další literatury, především však ze zapojení věřících do liturgického života církve. Není problémem ztotožnit se s názorem autorky, že na eucharistické liturgii se dá dobře představit působení laiků i to, že se s nimi uprostřed Božího lidu jednoznačně počítá. Konečně právě takové aktivní zapojení laiků do liturgie může být pro mnohé křesťany překvapením a odhalením horizontu možností

Je dobře, že se práce nezaměřila jenom na služby při slavení eucharistie. V prvních dvou kapitolách věcně představuje vymezení pojmu laik, jeho chápání v Písmu i v dějinách. Jako velmi důležitou spatřuji skutečnost, že autorka nezapomněla vysvětlit základ pro povolání každého křesťana, totiž svátost křtu, ve které dostává podíl na všeobecném kněžství. Správně se zde říká, že ve křtu je nám svěřena spoluúčast na službě Krista kněze, proroka a pastýře. Za cennou považuji i zmínku o misijní zodpovědnosti křesťanů za svět. Dále skutečnost duchovních darů, charismat, kterými je křesťanská obec pro svůj život bohatě vybavena. Práce tohoto typu by se neobešla ani bez vysvětlení rozdílů mezi všeobecným a svátostným kněžstvím, a to nechybí. Stejně je zde řeč o povolání všech ke svatosti a o společenství Božího lidu. Konečně je velmi správné konstatování, že liturgická služba klerika a laika je postavena na stejnou úroveň, oba vykonávají skutečnou liturgickou službu v pravdě a věrnosti ke svému stavu.

Řekl bych, že výčet služeb při liturgii mše svaté (kapitola 3.) je vyčerpávající a jejich popis postačující, vždyť jde o stěžejní kapitolu celé práce. Chybí však prezentace aktivit také těch laiků, kteří nejsou pověřeni některou konkrétní službou – mám na mysli společenství, shromáždění účastníků bohoslužby jako takové. Také to se přece velmi aktivně do dění při liturgii zapojuje. Bez zmínky o dialogu, řeči gest, zpěvu, účasti na eucharistii (communio), mlčení a modlitbě by práce byla neúplná. Společenství všech při eucharistii by tak bylo odsouzeno k pasivitě, kterou se právě tato práce snaží vyvrátit. Naštěstí je připojena 4. kapitola o významu gest a postojů věřících při slavení eucharistické liturgie. Vytknout by se tedy dalo jen to, že tato kapitola není dána do souvislosti s předchozí, a jako ekvivalent ke konkrétním službám a úkolům, ale stojí samostatně, jako doplněk.

Závěr práce měl bezpochyby představit konstatování, ke kterému studie došla, a potvrdit, že liturgie je živým dialogem, nikoli pasivitou nebo divadlem jednoho herce. To se autorce podařilo. Nevěřící pozorovatel stejně jako leckterý věřící by po přečtení textu měl dospět ke změně chápání účasti věřících na slavení eucharistie. Závěrečná úvaha - zmínka o možnosti kněžství ženy a povolání matky v souvislosti s eucharistickou liturgií by se možná dala formulovat jinak, aby neotevírala jiné téma.

Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 18. května 2006

.....
podpis vedoucího bakalářské práce